

BESZÁMOLÓ 2012

A Törökugrató lábánál, Budaörs nyugati határában 2002-ben lezajlott régészeti feltárásokhoz kapcsolódóan jött létre az Árpád-kori régészeti park, amelyben az ásatási megfigyelések alapján rekonstruált egykori település részlete tekinthető meg: veremház, kemencék, jurta falu, korabeli növénykertek.

A Régiségbúvár Egyesület által szervezett múzeumpedagógiai programok, erdei iskolák és nyári táborok élvezetesebbé tétele érdekében számos egyéb látványosság is épült az elmúlt években: indiánfalú, favár a várszínházzal, fazekasműhely, kenyérsütő kemence, füves és homokos sportpályák, íjaspálya, játszóterek, fürdőmedence és egy kis halastó.

Egész évben kulturális, kézműves és hagyományörző rendezvényekkel, oktatási programokkal, csapatépítő tréningekkel várjuk a Kedves Látogatókat. A terület egy botanikus kertre hasonlít, gyönyörű nagy lombos fák, örökzöldek és cserjék teszik kellemessé a pihenést. Komplex ökológiai és természetvédelmi nevelés folyik az erdei iskolában, amelyhez tankönyv is készült az általános iskolásoknak és óvodásoknak.

A nyári hónapokban különböző napközis és bennalvásos táborokban vehetnek részt a gyermekek: régész-, indián-, történelmi-, természetvédelmi-, kézműves-, sport-, nyelvi-, főző- és életmódtáborokban, 4-16 éves korig. A jelmezes játékok és kézműves foglalkozások mellett sok-sok sportolásra, fürdésre is lehetőségük van a kalandvágyó vakációzó gyermekeknek. A kényelmes szállásként szolgáló, a múltat idéző jurták és a modern infrastruktúra lehetővé teszi, hogy többnapos szállást és étkezést is kínáló programokat biztosítsunk az egyéni és csoportos látogatók számára.

1. **Általános nyitva tartás egész évben:** hétfő kivételével minden nap 10-16 óráig
November 1. – március 31.-ig csak előzetes bejelentkezés alapján, csoportoknak!

A régészeti park megtekintése és a tárlatvezetés, valamint a játszótér használata díjtalan!

2010-ben eddigi munkánk elismeréseként tagjai lettünk két rangos európai múzeumi szervezetnek, amelyeknek folyamatosan részt veszünk a szakmai továbbképzésein:

International Organisation of Archaeological Open Air Museums

and Experimental Archaeology

International Association of Children's Museums (HO!)

2. **Állandó kiállításaink:**

- **Az Árpád-kori Csik falu egy részlete:** veremház, kemencék, használati tárgyakkal berendezve, korabeli növényeket bemutató kertek (konyhakert, gyógynövénykert, gyümölcsös és szőlő)
- **Jurta falu:** korabeli ruhákkal, fegyverekkel, használati tárgyakkal berendezve, íjászpálya
- **Indián falu:** korabeli ruhákkal, fegyverekkel, használati tárgyakkal berendezve, az újvilági növényeket bemutató kerttel és totemoszlopokkal

3. **Új kiállítás:**

Az intézmény területén 2002-ben előkerült leletekből egy állandó régészeti kiállítás létrehozását kezdtük meg a 10. születésnapunk alkalmából. Így a tárgyak kikerülhetnek a Múzeum pincéjéből és itt a helyszínen lesznek megtekinthetők.

A honfoglalás és Árpád-kort bemutató installációk és rekonstrukciók: jurta makett, műtárgymásolatok, beöltöztetett figurák, számítógépes animációk és filmek színesítik a kiállítást, amelyhez múzeumpedagógiai foglalkozás, feladatlap, tapintható kiállítás és régész-labor is készült a sokoldalú hasznosíthatóság és a modern élménypedagógia igényeinek kielégítésére.

4. **Állandó erdei iskola és múzeumpedagógiai programok:**

Az erdei iskola és múzeumpedagógiai csoportos programok a budaörsi óvodáknak és iskoláknak tanítási időben díjtalanok!

1. **„ÉLŐ MÚZEUM” PROGRAM**

- Élő történelemóra: a honfoglalás-kort bemutató foglalkozások, korabeli ruhák, fegyverek és használati tárgyak kipróbálása, sámán iskola, rovásírás, jelmezes drámajáték a várszínházban, íjászat, játékos feladatlapokkal
- Kézműves foglalkozások (agyagozás, nemezelés, poncolás, ékszer és jelmezkészítés)
- Régészeti és restaurálási gyakorlat
- Honfoglalás-kori ételek készítése bográcsban, gabonaórlás és lepénysütés a kemencében

2. „ÉGIG ÉRŐ TANTEREM” program

2010-ben eddigi munkánk elismeréseként tagjai lettünk a **Környezetvédelmi- és Természetvédelmi Oktatóközpontok Országos Szövetségének**.

Programjainkban együttműködő szakmai partnerünk a **Magyar Természettudományi Múzeum** és a **Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság**.

- Élő természetismeret óra: a kert és a környező hegyvidék (Törökugrató, Csiki-hegyek) növény és állatvilágának megismerése, a geológiai formakincs felfedezése, ásványok gyűjtése és meghatározása. A megfigyelt állat és növényvilágról az információk rögzítése, tudományos feldolgozása (nagyító, mikroszkóp, távcső használata). Tájékozódási ismeretek, térkép és iránytűhasználat gyakorlása.
- Gyógy- és fűszernövény ismertető előadás, kóstolással egybekötve
- Növényültetési és gondozási gyakorlatok (konyhakert, gyógynövénykert, gyümölcsös és szőlő)
- Növények örökbefogadása
- Téli élelem és fészkelő helyek kihelyezése a kertbe

ERDEI ISKOLA PROGRAMMODULOK

I. Az általános iskolák 1-4. osztályosainak ajánlott modulok:

1. **„Csodaszarvas nyomában”** – őseink mondái és hétköznapi élete a honfoglalás korában
2. **„Legyél te is régész!”** – ásatási gyakorlat
3. **„Nyomkeresés az Apacsok földjén”** – tapasztald meg a természetközeli törzsi élet szépségeit
4. **„Nyitott szemmel és füllel”** - életközösségek megfigyelése az erdőben és a réten
5. **„Előttem van észak...”** – tájékozódási ismeretek
6. **„Őseink konyhakertje”** – ismerd meg közről a zöldségeket, gyümölcsöket és gabonanövényeket
7. **„Fogj egy zöldítő varázspálcát!”** – környezetvédelmi nyomozás

II. Az általános iskolák 5-8. osztályosainak ajánlott modulok:

1. **„Sólyom szárnyán”** - interaktív történelemóra a honfoglalás- és Árpád-korról
2. **„Legyél te is régész!”** – ásatási és restaurálási gyakorlat
3. **„Kolumbusz és Winnetou nyomában”** – Mit köszönhetünk az Újvilág felfedezésének?
4. **„Karsztjelenségek és növénytársulások”** – természetbúvár barangolás, térképkészítés és ásványgyűjtés
5. **„Rétek, patakpartok élővilága”** – felfedezőúton a nagyító és mikroszkóp segítségével
6. **„Gyógyító természet”** – gyógy- és fűszernövények megismerése
7. **„Bolygónk jövője a kezekben van!”** - környezetvédelmi gyakorlat

Az erdei-iskola modulok elméleti foglalkozásai 45 percesek, majd a szünet után mindegyikhez kapcsolódik még egy gyakorlati, vagy terepi foglalkozás, amelyek a témától függően kézműves, kertművelő, ásatási, drámajáték, műszerhasználati, vagy gyűjtőmunkát tartalmaznak. Az egy, vagy többnapos program során a szenzitív pedagógia módszereivel igyekszünk elősegíteni a diákok komplex kompetenciafejlesztését.

A foglalkozások közötti szünetekben a következő játék és sportolási lehetőségeket kínáljuk: foci, röplabda, íjászat, játékos sorversenyek, számháború, tájfutóverseny, éjszakai túra és bátorságpróba, fürdés, asztalitenisz, cso-csó, léghoki, társasjátékok és játszótér.

A Magyar Természettudományi Múzeum őslénytani bemutatója

AZ ÚJ LABORATÓRIUMUNK

5. Nyári táborok

A táborokban minden évben fogadunk csoportokat testvérvárosainkból (Kisújfalu, Magyarakanizsa, Pula, Bretzfeld), valamint egyéb európai országok (Bosznia-Hercegovina, Románia, Ukrajna) magyar szervezeteinek gyermekeit. Magyarországi humanitárius szervezetekkel, valamint a helyi Családsegítő Szolgálattal együttműködve hátrányos helyzetű gyerekek ellátásával is rendszeresen foglalkozunk (pl. árvízkárosultak, etnikai kisebbségek, látás és mozgássérültek).

MESE-ERDŐ **Napközis tábor óvodásoknak**
(4-6 éves korig)

KALAND-ERDŐ **Napközis tábor általános iskolásoknak**
(7-14 éves korig)

TÚLÉLŐTÁBOR **Nomád bennalvós tábor általános- és középiskolásoknak a jurta faluban**
(8-16 éves korig)

Június 18-22.

A csodaszarvas népe – honfoglaló nomád életmód-, baranta- és íjásztábor (a sóskúti Endzsel Törzs, Kassai Lovasíjász Iskola támogatásával)

Kárpát-medencei népművészeti tábor - fazekas, szövő, nemezelő és fafaragó tábor

Jégkorszaki kalandok a mamutok földjén – őskori régésztábor (a Magyar Természettudományi Múzeum támogatásával)

Június 25-29.

„Színház az egész világ” – drámajáték tábor (a Budaörsi Játékszín támogatásával)

Boszorkány és varázslóképző Merlin udvarában - középkori varázsló tábor

Zöld Béka akciócsoport - környezetvédelmi tábor (a BTG támogatásával)

Július 2-6.

Winnetou és barátai - indián tábor az Apacsok földjén

Lucky Luke és a Daltonok - angol nyelvű western kalandtábor (kezdő és haladó csoportokkal)

Kalandok a szamurájok földjén – japán harcművészeti sporttábor (Bujutsu Kai Kenshin Ryu Távol-keleti Harcművészetek Egyesülete támogatásával)

Panda-konyha - távol-keleti főzőtábor (japán, kínai)

Július 9-13.

Médiatábor – filmes-rádiós és újságíró tábor(a Budaörsi Napló, a Budaörsi Városi TV és Rádió, és a Minálunk.hu támogatásával)

CSI: Budaörs – helyszínelő krimi-tábor (a Budaörsi Rendőrkapitányság támogatásával)

Múmiák titkai – ókori egyiptomi régészeti krimi-tábor (a Szépművészeti Múzeum támogatásával)

Sün Balázs és Gombóc Artúr barátai – mesetábor (a „Mesélj minden nap” program támogatásával)

Július 16-20.

„Cucina alla Mamma” A Mama konyhája - olasz főzőtábor

Asterix és Obelix az olimpián - ókori sporttábor

Trójai bajnokok – ókori görög kaland- és művészeti tábor (a Szépművészeti Múzeum támogatásával)

Vadonleső a dzsungelben – természetismereti tábor (a National Geographic Kids támogatásával)

Július 23-27.

Hercegnőképző Beatrix királynő reneszánsz udvarában – divat, smink, etikett és stílusképző tábor

Mátyás király és a Fekete sereg – magyar-török kalandtábor a végvárakban (a S.A.G.A. Európai Harcművészetek iskolájának támogatásával)

Shakespeare tábor – angol nyelvű drámajáték tábor (kezdő és haladó csoportokkal)

Táncmix Stúdió – tánctábor, klasszikus és modern táncokkal

Július 30-aug.3.

Military tábor – katonai „kiképzőtábor (a Magyar Honvédség Támogató Dandárjának támogatásával)

Hook kapitány és Pán Péter kalandjai – kalóztábor

Divat hét – stílus, mozgás, smink, frizura és szabás-varrás tábor

Olimpiai sporttábor- ókori és modern sportágakkal

Augusztus 6-10.

Arthur király és a Kerekasztal Lovagjai – középkori lovagi kalandtábor (a S.A.G.A. Európai Harcművészetek iskolájának támogatásával)

Harry Potter and the Philosopher’s Stone – angol nyelvű varázslóképző tábor (kezdő és haladó csoportokkal)

Ősi amerikai sporttábor (maja és azték labdajátékok: gyeplabda, kosár- és röplabda, baseball és rögbi)

Legyél Te is „Tortakirály” – ókori és középkori cukrásztábor

Augusztus 13-17.

Apolló múzsái - antik görög és római képzőművészeti tábor (a Szépművészeti Múzeum támogatásával)

Aladdin és Seherezádé meséi – zenés-táncos mesetábor a titokzatos keleten (a „Mesélj minden nap” program támogatásával)

Augusztus 21-24.

Asterix és a vikingek – skandináv kalandtábor

Ósi germán mítoszok nyomában – német nyelvű kalandtábor (kezdő és haladó csoportokkal)

Augusztus 27-31.

Öko-műhely – kézműves tábor természetes és újrahasznosított anyagokból (a BTG támogatásával)

Éljen a Légió! – római kori harcművészeti és életmódtábor (a Legio Brigetio támogatásával)

A NAPKÖZIS TÁBOROK JELLEMZŐI:

- Óvodásoknak és általános iskolásoknak javasoljuk, már 4 éves kortól
- A táborok időtartama: hétfőtől-péntekig, minden nap 7.30–17.00 óráig
- Ellátás: napi háromszori étkezés (reggeli, ebéd, uzsonna) és lepénysütés a kemencében
- PROGRAMOK: jelmezes játékok, sport programok, kézműves foglalkozások, drámajáték, fürdés, íjászat, vívás, kirándulások, szellemi és ügyességi vetélkedők, társasjátékok, élő történelemóra, ásatási gyakorlat, zene-tánc, lepénysütés, hagyományörző csoportok szakmai bemutatói és előadásai.

A NOMÁD BENNALVÓS TÁBOROK JELLEMZŐI:

- 8 év fölötti általános és középiskolásoknak javasoljuk
- A táborok időtartama: 5 nap, hétfő 7.30-tól péntek 17.00 óráig
- Szállás: 4 éjszaka, kényelmesen felszerelt jurtákban.
- Ellátás: napi négyszeri étkezés (reggeli, ebéd, uzsonna és vacsora) esti bográcsozás, lepény és szalonnasütés.
- EXTRA PROGRAMOK: kalandtúrák a környező hegyekben, horgászás, kisbuszos kirándulások: múzeumba, lovardába, strandra. Esténként: bátorságpróba, „farkas vadászat”, mozi, karaoke és vidám zenés mulatság a tábortűz körül.

Az Árpád-kori régészeti park és erdei iskola 2 hektáros területén szépen gondozott, természeti környezetben várjuk a vakációzó gyermekeket. A jurta és indián falu, a kézműves műhelyek, a favár a várszínházzal, az íjászpálya, a sportpályák, játszóterek és a fürdőmedence remek szórakozást nyújtanak a nyári hónapokban. A kényelmes szállásként szolgáló jurták és a modern infrastruktúra révén bennalvós táborokkal is várjuk az igazi kalandokra vágyókat.

Sokféle témában igyekszünk a gyermekek érdeklődését játékos formában felkelteni történelmi, művészeti és természeti örökségünk értékei iránt: kézműves foglalkozások,

ügyességi, sport és szabadidős programok váltják egymást, a témához kötődő dramatikus jelmezes foglalkozásokkal, ásatási gyakorlatokkal, vagy természetismereti kutatómunkával, kirándulásokkal gazdagítva.

A 21. századi médiatábor, a military és krimi-tábor a nagyobb gyerekeknek ígér igazi izgalmakat és csemegét. Az angol és német nyelvi táborainkban újszerű, kreatív programokon keresztül gyakorolhatják a nyelvet a kezdő és haladó csoportok. A dráma és tánc-táborokban pedig profi előadóművészekről sajátíthatják el a szakmai fortélyokat a résztvevők.

Minden héten harcművészeti csoportok bemutatói, szakemberek előadásai, kézművesek bemutatói, valamint külső helyszíneken tartott programok színesítik a tábor életét (pl. katonai laktanya, Budaörsi Játékszín, Budaörsi TV és Rádió stúdiói, Sós-kúti Lovas tanya, Fővárosi Állatkert, Szépművészeti Múzeum, Természettudományi Múzeum, kínai és olasz étterem, cukrászda, Törökugrató-Naprózsa tanösvény, Káptalan Évelőkert stb.).

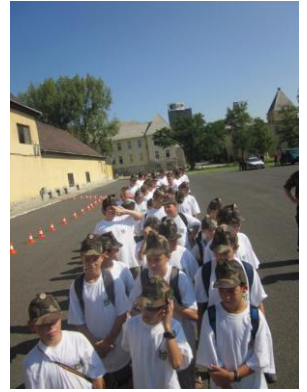
A Londonban ezen a nyáron megrendezésre kerülő Olimpia adja az aktualitását a sporttáborainknak, ahol az ókori és a modern olimpiák sportágai mellett az ősi amerikai csapatsportokat is kipróbálhatják a gyerekek. A profi edzők által tartott baranta, gyalogos- és lovasíjász edzések, a szamuráj és légiós kiképzések, pedig igazi komplex életmódismerettel is gazdagítják a résztvevőket.

Minden táborban, nemcsak a főző és cukrásztáborokban készítünk a kemencékben és bográcsokban ételeket is, amelyek alapanyagát és fűszereit egész évben a konyhakertünkben termeljük meg a gyerekekkel közösen.

Ebben az évben sok új témával és támogatóval jelentkeztünk, akiket most szeretnénk külön kiemelni és köszönetet mondani Nekik:

Magyar Honvédség Támogató Dandár
Budaörsi Rendőrkapitányság
Szépművészeti Múzeum
Magyar Természettudományi Múzeum
Mesélj minden nap.hu program, Médiaunió Alapítvány
Budaörsi Játékszín
Budaörsi Napló, Budaörs Rádió, Budaörsi Városi Televízió
Budaörsi Településgazdálkodási Kft.
Kobudo-Iaido Távol-Keleti Harcművészetek Egyesülete
Legio Brigetio, S.A.G.A. Európai Harcművészetek Iskolája
Sós-kúti Endzsel Törzs, Kassai Lovasíjász Iskola
National Geographic Kids magazin

Military tábor és laktanya látogatás

C.S.I. Budaörs - krimitábor

Médiatábor – a Budaörsi Rádió és Minálunk.hu látogatásai

Vendégünk volt Azurák Csaba és a színjátszó táborozók ellátogattak a Budaörsi Játékszínbe

6. Jelentősebb rendezvények az intézményben,

országos, vagy városi ünnepek
amelyeken részt vettünk:

A programokon való részvétel díjtalan!

- Víz Világnapja, természetbúvár tanítási nap iskolásoknak és óvodásoknak – március 22.
- Tavaszköszöntő Fesztivál – április 1.
- Föld Napja, természetbúvár tanítási nap iskolásoknak és óvodásoknak – április 20.
- Önkéntes Fiatalok Napja – április 21.
- Madarak és fák napja, természetbúvár tanítási nap iskolásoknak és óvodásoknak – május 10.
- Múzeumok Világnapja, régiségbúvár tanítási nap iskolásoknak és óvodásoknak – május 18.
- A biológiai sokszínűség nemzetközi napja, természetbúvár tanítási nap iskolásoknak és óvodásoknak – május 22.
- Nemzetközi Gyermeknap – május 27.
- Környezetvédelmi világnap, természetbúvár tanítási nap iskolásoknak és óvodásoknak – június 5.
- Múzeumok Éjszakája, Szertűz a jurta faluban, sámántalálkozó – június 23-24.
- Szent István napi hagyományörző szakácsverseny, bográcsban és kemencében – augusztus 20.
- Kulturális Örökség Napjai – szeptember 15-16.
- Szüreti mulatság az Európa kertben a testvérvárosokkal közösen – szeptember 15.
- Állatok Világnapja, természetbúvár tanítási nap iskolásoknak és óvodásoknak – október 4.
- Múzeumok Őszi Fesztiválja, Halloween mulatság, az indián falu sütőtökeinek szüretelése és elfogyasztása – október 31.
- Mikulás-futás, vidám akadályverseny iskolásoknak és óvodásoknak – december 6.
- Állatok Karácsonya, természetbúvár tanítási nap iskolásoknak és óvodásoknak téli eleségek és fészkelő helyek kihelyezése a kertben – december 14.

Közöd! A Közöd!
BEMUTATJA

2012. ÁPRILIS 21.

7. ÖNKÉNTES FIATALOK NAPJA

JELENTKEZZ!

CSIKI PIHENŐKERT
2040 Budaörs, Virág u. 6. 10-16 óráig
Információ: +36 (30) 376-6699 www.csikipihenokert.hu

SZERETTEL VÁRUNK MINDENKIT, EGÝÉNILEG ÉS CSALÁDOSAN
EGY VIDÁM KÖZÖS KERTI MUNKÁRA AZ ÁRPÁD-KORI RÉGÉSZETI PARKBA!
Lesz-eletfe" ültetés a Nap mezén, szőlőtelepítés az Európa-kertben, majd az indián-falu konyhakertjébe bevetjük újvilági növényekkel. Akik nem riad vissza a kemény ködöskori munkától az részt vehet a veremház és a kemencék tapasztásában is.
A munkát egy közös leányvétel és jászai követi.
KÉRJÜK, AKINEK VAN LEHETŐSÉGE AZ KERTI SZERZÁMOKAT IS HOZZON MAGÁVAL! NÖVÉNYEKET ÉS VETŐMAGOKAT IS NAGY ÖRÖMMEL FOGADUNK.

legyen hozzá Közöd!

Budaörs-Bretzfeld testvérvárosi találkozó – Május 6.

BULAKE bográcsolás – Június 14.

Budaörsi Baptista Gyülekezet, családi nap

3. Szüreti mulatság

**Esiki Pihenőkert Budáors, Virág u. 6.
2012. szeptember 16. vasárnap
10-16 óráig**

Az **EUROPA KERTBEN** elültetett, Budáorsról és a testvérvárosainkból származó (Brezovca-Németország, Kufiafu-Slovákia, Magyarakana-Szerbia, Pula-Horvátország) szőlőstők leszüretelése és „a közös antik gyökereinket és közös jövőnk szimbolizáló bor” készítése.

10.00-12.00 Szüretelés, szőlőtaposás és préselés, történelmi játékok, kézműves foglalkozás
11.00-12.00 Közösítő beszédet mondandó: dr. Molnár Gábor alpolgármester, Budáors és a testvérvárosok képviselői
12.00-13.00 Szüreti ételek készítése bográcsban és lepedőre a kempingben
13.00-14.00 Testvérvárosaink bemutatkozása, éneklés, zenéhallgatás és borkóstolás
Fellép: Caravella Kamarakórus Magyarakana
14.00-15.00 Iktatás: szőlőstők, kóstolás és rólukda családok kapcsolatok

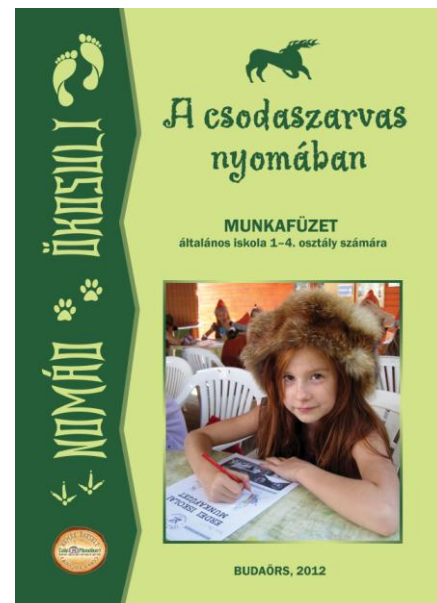
MINDENKIT SZERETTEL VÁRUNK!
A beépítés díjmentes!

Esiki Pihenőkert
Földet nem nyújtunk, csak a földet és a eget tölve

7. Tudományos tevékenységünk:

- **ELTE Tanító- és Óvóképző Kar hivatalos gyakorlóhelyeként** folyamatosan részt veszünk a főiskolás diákok képzésében, nyári szakmai gyakorlatában.
- **Az ELTE Régészeti Tanszékével és az MTA Régészeti Intézetével közösen archaeometriai és kísérleti régészeti programokban** veszünk részt, amelyek a IX-XII. századi magyarság életmódját igyekeznek rekonstruálni. Ennek részeként 2012-ben egy új jurta-falut építettünk.
- **„A csodaszarvas nyomában - NOMÁD ÖKO-SULI”** címmel erdei iskola munkafüzet összeállítása és kiadása az általános iskolák alsó tagozatosainak
- **Az erdei iskola tanterem korszerű kialakítása,** műszerekkel, térképekkel, rekonstrukciókkal, preparátumokkal, másolatokkal.

- Részvétel két nagy európai múzeumi szervezet projectjeiben és konferenciáin:
 1. **Archaeological Open Air Museums**
OpenArch partner project (EU Culture Programme 2011-15)
 2. **International Association of Children's Museums (HO!)**

Támogatásukat köszönjük!

Budaörs, 2013. január 7.

dr. Mester Edit

Régiségbúvár Egyesület

